

YÖNETMELİK

Çevre ve Şehircilik Bakanlığından:

ZARARLI MADDELER VE KARIŞIMLARA İLİŞKİN GÜVENLİK

BİLGİ FORMLARI HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Kısaltmalar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; piyasaya arz edilen zararlı maddelerin ve karışımların insan sağlığı ve çevre üzerinde yaratabilecekleri olumsuz etkilere karşı etkin kontrol ve gözetimi sağlamak üzere güvenlik bilgi formlarının hazırlanması ve dağıtılmasına ilişkin idari ve teknik usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik;

a) 11/12/2013 tarihli ve 28848 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkındaki Yönetmelik uyarınca zararlı olarak sınıflandırılmış ve piyasaya arz edilen maddelerin ve karışımların güvenlik bilgi formlarının hazırlanması ve dağıtılmasına,

b) Güvenlik bilgi formlarında yer alacak bilgilere ve formun şekline,

c) Bitki koruma ürünlerine ilişkin özel düzenlemelerdeki hükümler saklı kalmak üzere bitki koruma ürünlerinin güvenlik bilgi formlarının hazırlanmasına,

ç) Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkındaki Yönetmelik hükümleri kapsamında zararlı kabul edilmemekle birlikte, piyasaya arz edilen ve 5 inci maddenin ikinci fıkrasındaki koşulları sağlayan karışımlara ilişkin güvenlik bilgi formlarının hazırlanması ve dağıtılmasına,

d) Maddenin ek-2’de belirtilen kriterlere göre kalıcı, biyobirikimli ve toksik ya da çok kalıcı ve çok biyobirikimli olması durumunda, piyasaya arz edilen bu maddelere ilişkin güvenlik bilgi formlarının hazırlanmasına,

e) Ayrıca, güvenlik bilgi formu hazırlayıcısının belgelendirilmesine,

ilişkin usul ve esasları kapsar.

(2) Bu Yönetmelik aşağıda yer alan ve son kullanıcıya nihai ürün olarak ulaşan madde ve karışımları kapsamaz:

a) İnsan sağlığı ile ilgili amaçlar için kullanılan tıbbi ürünler,

b) Veterinerlikle ilgili amaçlar için kullanılan tıbbi ve tıbbi olmayan ürünler,

c) Kozmetik ürünler,

c) Atık niteliğindeki madde karışımları,

d) Gıda maddeleri,

e) Hayvan yemleri,

f) Radyoaktif maddeler ve radyoaktif madde içeren karışımlar,

g) Haklarında, yürürlükteki diğer düzenlemelerde bu Yönetmelikle aynı seviyede bilgi sağlayıcı ve koruyucu hükümler bulunan, vücuda yerleştirilebilir aktif tıbbi cihazlar,

ğ) Haklarında, yürürlükteki diğer düzenlemelerde ilgili hükümler bulunan, patlama ya da piroteknik etki yoluyla fiili etki yaratmak üzere piyasaya arz edilen harp levazımata ve patlayıcılar.

(3) Ayrıca bu Yönetmelik aşağıda yer alan hususları da kapsamaz:

a) Zararlı maddeler ve karışımların demiryolu, karayolu, deniz yolu, içsu yolu veya havayoluyla taşınması,

b) Herhangi bir işleme veya sürece girmemesi koşuluyla transit geçişteki gümrük denetimine tabi maddeler ve karışımlar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu, 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 11/10/2011 tarihli ve 663 sayılı Sağlık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu, 3/6/2011 tarihli ve 640 sayılı Gümrük ve Ticaret Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 3/6/2011 tarihli ve 639 sayılı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanunu, 29/6/2001 tarihli ve 4703 sayılı Ürünlerle İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanuna dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) ADR: Tehlikeli Malların Karayolu ile Uluslararası Taşımacılığında İlişkin Avrupa Anlaşmasını,

b) Alt kullanıcı: İmalatçı ve ithalatçıdan farklı, bir maddeyi kendi endüstriyel veya profesyonel faaliyetleri esnasında kendi halinde veya bir karışım içinde kullanan veya yeniden ithal eden ve dağıtıcı ya da tüketici olmayan Türkiye’de yerleşik gerçek veya tüzel kişiyi,

c) Bakanlık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığını,

ç) Belgelendirme kuruluşu: Güvenlik bilgi formu hazırlayıcılarının belgelendirilmesine yönelik TÜRKAK tarafından akredite olmuş kuruluşlar,

d) CAS Numarası: Kimyasal Kuramlar Servisi tarafından verilen numarayı,

e) Dağıtıcı: Perakendeci dahil olmak üzere, bir maddeyi kendi halinde veya karışım içinde, üçüncü taraflar için sadece depolayan ve piyasaya arz eden Türkiye’de yerleşik gerçek veya tüzel kişiyi,

f) EC Numarası: Maddenin yapısal özelliğine göre Avrupa Komisyonunca verilmiş olan numarayı,

g) Elleçleme: Maddenin veya karışımın yapısal özelliklerini değiştirmeden istiflenmesi, yerinin değiştirilmesi,

büyük kaplardan küçük kaplara aktarılması, kapların yenilenmesi veya tamiri, havalandırılması, kalburlanması, karıştırılması ve benzeri işlemleri,

ğ) Güvenlik bilgi formu: İnsan sağlığı ve çevrenin, zararlı maddelerin ve karışımların olumsuz etkilerinden korunması amacıyla, zararlı maddelerin ve karışımların özelliklerine ilişkin ayrıntılı bilgileri ve bulunduğu işyerlerinde zararlılık özelliklerine göre alınacak güvenlik önlemlerini içeren belgeyi,

h) ICAO-TI: Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü Teknik Talimatlarını,

i) IMDG Kod: Uluslararası Denizcilik Tehlikeli Yükler Kodunu,

i) IUPAC adı: Maddenin, Uluslararası Temel ve Uygulamalı Kimya Birliği tarafından verilen adını,

j) İlgili kuruluş: Biyosidal ürünler için Sağlık Bakanlığını; deterjanlar, hava aromatize edici ürünler, kuvvetli asit veya baz içeren temizlik ürünleri ve havuz suyunda kullanılan yardımcı kimyasallar için Gümrük ve Ticaret Bakanlığını; bitki koruma ürünleri için Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını; patlayıcı ve piroteknik maddeler ile ilgili düzenlemeler için Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığını; bunların haricindeki her türlü zararlı madde ve karışımlar için Çevre ve Şehircilik Bakanlığını,

k) İmalat: Maddenin doğal halinde üretilmesini veya özütlenmesini,

l) İmalatçı: Maddeyi Türkiye’de imal eden Türkiye’de yerleşik gerçek veya tüzel kişiyi,

m) İthalat: Türkiye gümrük bölgesine yapılan fiziksel girişi,

n) İthalatçı: İthalattan sorumlu, Türkiye’de yerleşik gerçek veya tüzel kişiyi,

o) Karışım: İki veya daha fazla maddenin kimyasal özelliklerini kaybetmeden bir araya gelmesi veya çözelti oluşturmasını,

ö) Madde: Doğal halde bulunan veya bir üretim sonucu elde edilen, içindeki kararlılığını sağlamak üzere kullanılan katkı maddeleri ile üretim işleminden kaynaklanan safsızlıklar dahil, fakat yine içindeki, kararlılığını ve yapısını etkilemeden uzaklaştırılabilen çözücüler hariç, kimyasal elementleri ve bunların bileşiklerini,

p) Madde ya da karışım alıcısı: Kendisine madde ya da karışım tedarik edilen bir alt kullanıcı ya da dağıtıcıyı,

r) Piyasaya arz: Bedelli veya bedelsiz olarak, üçüncü tarafa tedarik etmeyi ve sağlamayı veya ithalatı,

s) RID: Tehlikeli Malların Demiryoluyla Uluslararası Taşımacılığına İlişkin Kuralları,

ş) Tedarikçi: Kendi halinde veya bir karışım içinde bir maddeyi veya bir karışımı piyasaya arz eden imalatçı, ithalatçı, alt kullanıcı veya dağıtıcıyı,

t) TÜRKAK: Türk Akreditasyon Kurumunu,

u) UN RTDG: Tehlikeli Malların Taşınmasına Dair Birleşmiş Milletler Tavsiyelerini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Güvenlik bilgi formu için gerekenler

MADDE 5 – (1) Aşağıdaki durumlarda, bir maddenin ya da karışımın tedarikçisi, madde veya karışımın alıcısına ek-1 uyarınca hazırlanmış bir güvenlik bilgi formunu temin eder:

a) Maddenin ya da karışımın 11/12/2013 tarihli ve 28848 (1.Mükerrer) sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik uyarınca zararlı olarak sınıflandırma kriterlerini karşılaması durumunda.

b) Maddenin ya da karışımın ek-2’de belirlenen kriterlere göre kalıcı, biyobirikimli ve toksik ya da çok kalıcı ve çok biyobirikimli olması durumunda.

(2) Karışımın, Maddelerin ve Karışımların Sınıflandırılması, Etiketlenmesi ve Ambalajlanması Hakkında Yönetmelik uyarınca zararlı olarak sınıflandırma kriterlerine uymaması fakat;

a) Gaz halinde olmayan karışımlar için tekil konsantrasyon ağırlıkça \geq %1 ve gaz halindeki karışımlar için hacimce \geq %0,2 olan, insan sağlığı ya da çevre için zararlı en az bir madde içermesi,

b) Gaz halinde olmayan karışımlar için tekil konsantrasyonu ağırlıkça \geq %0,1 olan, ek- 2’de belirlenen kriterler doğrultusunda kalıcı, biyobirikimli ve toksik ya da çok kalıcı ve çok biyobirikimli olan en az bir madde içermesi,

c) Mesleki maruz kalma sınır değeri olan bir madde içermesi,

durumlarının en az birinde tedarikçi istek üzerine ek-1 uyarınca hazırlanmış güvenlik bilgi formunu alıcıya verir.

(3) Alt kullanıcılar ya da dağıtıcılar tarafından talep edilmediği sürece, halka arz edilen ya da satılan zararlı maddeler veya karışımlar için kullanıcıların insan sağlığı, güvenlik ve çevresel koruma açısından gereken önlemleri almalarını sağlayacak yeterli bilgiler sağlanmışsa güvenlik bilgi formunun temini gerekmez.

(4) Güvenlik bilgi formu Türkçe olarak hazırlanır.

(5) Güvenlik bilgi formu ek-1’in ikinci bölümünde yer alan formata uygun şekilde hazırlanır.

(6) Güvenlik bilgi formuna, 6 ncı maddede belirtilen standart başlıklar ile ek-1’de her bir standart başlık altında yer alması öngörülen alt başlıkların adları ve numaraları değiştirilmeden sırası ile yazılır.

(7) Güvenlik bilgi formunun hazırlanmasında birden fazla sayfa kullanılması gerekiyorsa güvenlik bilgi formunun her sayfası için aynı format kullanılır ve bu durumda;

a) Güvenlik bilgi formunun kısım I’inde bulunması gereken bilgiler, formun tüm sayfalarında yer alır.

b) Güvenlik bilgi formunun her sayfasında toplam sayfa numarası ve bulunduğu sayfayı gösteren numara yer alır.

(8) Güvenlik bilgi formunun kısım II’sinde bulunması gereken bilgiler ek-1’in birinci bölümünde yer alan açıklamalar göz önünde bulundurularak doldurulur.

(9) Güvenlik bilgi formunda yer alacak bilgilerin temin edilememesi durumunda; başlık ve alt başlıklar hakkındaki bilgiler boş bırakılmaz, bilgilerin temin edilememesine ilişkin gerekçeler “ilişkisi yok”, “uygulaması yok” ve “özel hüküm yok” gibi ifadelerle belirtilir.

(10) Tedarikçi, madde veya karışımın güvenlik bilgi formunu alıcısına ücretsiz, yazılı olarak ya da elektronik

ortamda iletir.

(11) Tedarikçiler madde veya karışımlarına ilişkin aşağıdaki durumlar söz konusu olduğunda zaman kaybetmeden güvenlik bilgi formlarını günceller:

- a) Risk yönetim önlemlerini etkileyebilecek bilgiler veya zararlara ilişkin yeni bilgiler edinildiğinde,
- b) Kısıtlama veya yasaklama getirildiğinde.

(12) Güncellenen güvenlik bilgi formu, güncelleme tarihinden önceki 12 ay içerisinde maddeyi veya karışımı satın alan tüm eski alıcılara yazılı veya elektronik ortamda ücretsiz olarak, güncelleme tarihini takip eden 1 ay içerisinde tedarikçi tarafından iletir.

(13) Güvenlik bilgi formları, belgelendirme kuruluşu tarafından belgelendirilmiş kişilerce hazırlanır. İthalatçı, ithal edilen madde ve karışımların güvenlik bilgi formlarını aynı niteliğe sahip kişilere hazırlar.

(14) Piyasaya arz edilen madde veya karışımın güvenlik bilgi formu, tedarikçi tarafından Bakanlığın internet sayfasındaki güvenlik bilgi formları ile ilgili özel paket programa yüklenir.

Güvenlik bilgi formlarında yer alması gereken bilgiler

MADDE 6 – (1) Güvenlik bilgi formunda yer alması gereken başlıklar aşağıdadır:

- a) Maddenin/Karışımın ve şirketin/dağıtıcının kimliği,
- b) Zararlılık tanımlanması,
- c) Bileşimi/İçindekiler hakkında bilgi,
- ç) İlk yardım önlemleri,
- d) Yangınla mücadele önlemleri,
- e) Kaza sonucu yayılmaya karşı önlemler,
- f) Elleçleme ve depolama,
- g) Maruz kalma kontrolleri/kişisel korunma,
- ğ) Fiziksel ve kimyasal özellikler,
- h) Kararlılık ve tepkime,
- ı) Toksikolojik bilgiler,
- i) Ekolojik bilgiler,
- j) Bertaraf etme bilgileri,
- k) Taşımacılık bilgisi,
- l) Mevzuat bilgisi,

m) Diğer bilgiler.

(2) Birinci fıkrada yer alan bilgileri sağlama yükümlülüğü, zararlı maddeleri ve karışımları piyasaya arz etmekle sorumlu tedarikçiye aittir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Belgelendirme Kuruluşu, Yeterlilik Sınavı ve Yeterlilik Belgesi

Belgelendirme kuruluşu

MADDE 7 – (1) Belgelendirme kuruluşu;

- a) Ek-3 ve ek-4 doğrultusunda hazırlayacağı belgelendirme programını Bakanlığa sunar.
- b) Bakanlığın olumlu görüşünü aldıktan sonra, TS EN ISO/IEC 17024 kapsamında güvenlik bilgi formu hazırlayıcılarını belgelendirebilmesi için TÜRKAK'a başvuru yapar.
- c) Akredite olduktan sonra güvenlik bilgi formu hazırlayıcılarının belgelendirilmesine başlayabilir.
- ç) Güvenlik bilgi formu hazırlayıcılarının belgelendirilmesi için yeterlilik sınavı yapar.
- d) Belgelendirdiği kişilerin iletişim bilgilerini, yeterlilik belge tarihini ve numarasını belgelendirme tarihinden itibaren bir ay içerisinde yazılı olarak Bakanlığa iletir.

(2) Bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarih itibari ile TÜRKAK'tan akredite olmuş mevcut güvenlik bilgi formu hazırlayıcı belgelendirme kuruluşları birinci fıkranın (b) ve (c) bentleri hükümlerinden muafır.

Yeterlilik sınavı

MADDE 8 – (1) Yeterlilik sınavı soruları; çoktan seçmeli ve klasik olmak üzere iki bölümden oluşur. Sınav konuları ve puanlaması ek-3'te yer almaktadır.

(2) Sınav süresi 120 dakikadır.

(3) Yeterlilik sınavına, ek-4'te belirtilen şartları karşılayan adaylar katılabilir.

Yeterlilik belgesi

MADDE 9 – (1) Belgelendirme kuruluşu tarafından yapılan sınav sonucunda 100 tam üzerinden 70 ve üzeri puan alanlar güvenlik bilgi formu hazırlama yeterlilik belgesi almaya hak kazanırlar.

(2) Güvenlik bilgi formu hazırlama yeterlilik belgesinin geçerlilik süresi üç yıldır.

(3) Belgesini geçerlilik süresi sona ermeden yenilemek isteyenler de yeniden sınava girebilirler.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Denetim

MADDE 10 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine ilişkin denetimler ilgili kuruluşlar tarafından kendi mevzuatı

çerçevesinde gerçekleştirilir.

Yürürlükten kaldırılan Yönetmelik

MADDE 11 – (1) 26/12/2008 tarihli ve 27092 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tehlikeli Maddeler ve Müstahzarlara İlişkin Güvenlik Bilgi Formlarının Hazırlanması ve Dağıtılması Hakkında Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

Geçici hükümler

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarih itibariyle güvenlik bilgi formu hazırlama yeterlilik belgesine sahip olan kişiler belgenin geçerlilik süresi sona erene kadar, 11 inci madde ile yürürlükten kaldırılacak olan Yönetmelik hükümlerine göre güvenlik bilgi formu hazırlayabilirler.

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bu Yönetmeliğe göre hazırlanan güvenlik bilgi formlarında 11 inci madde ile yürürlükten kaldırılacak olan Yönetmelik hükümleri uygulanmaz.

(2) Güvenlik bilgi formları; maddeler için 1/6/2015 tarihine, karışımlar için 1/6/2016 tarihine kadar 11 inci madde ile yürürlükten kaldırılacak olan Yönetmeliğe göre hazırlanabilir.

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Bu Yönetmeliğe göre hazırlanan güvenlik bilgi formlarının, “Zararlılık Tanımlanması” başlığında sınıflandırma ve “Bileşim/İçindekiler Hakkında Bilgi” başlığında bileşim ile ilgili etiket bilgileri; maddeler için 1/6/2015 tarihine, karışımlar için 1/6/2016 tarihine kadar 11 inci madde ile yürürlükten kaldırılacak olan Yönetmeliğe göre de verilir.

Yürürlük

MADDE 12 – (1) Bu Yönetmeliğin;

a) 11 inci maddesi 1/6/2016 tarihinde,

b) Diğer hükümleri yayımı tarihinde,

yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Şehircilik Bakanı yürütür.